

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

letošní, již druhé, číslo našeho časopisu pokrývá poměrně obsáhlé období právních dějin, od starověkého Říma až po 20. století. Společným jmenovatelem některých příspěvků je orientace na bibliografická data řady odborníků, kteří ovlivnili právní vývoj jednotlivých států nebo událostí. Tak je tomu v úvodní studii Ivana Halásze *Anton Vavrinec Ottmayer – administrácia, advokácia, správa a vzdelávanie*, která se zabývá životem a dílem významného slovenského právníka, univerzitního pedagoga a spisovatele Antona Vavrince Ottmayera, přičemž se autor věnuje některým méně známým aspektům jeho života. Navazující příspěvek tvoří jakýsi imaginární úvod do úvah o ústavním právu. Yasuhiro Endo v článku *Artikel 48 der Weimarer Verfassung: Hugo Preuß und Carl Schmitt im Streit über den „Diktaturartikel“* věnuje problematice zneužití článku 48 Výmarské ústavy v době pozdního Hindenburgova prezidentství, které je často považováno za jeden z klíčových faktorů rozpadu Výmarské republiky, jehož důsledkem pak byl vznik Třetí říše. Autor sleduje teoretické i praktické argumenty tvůrce tohoto článku Preuße, stejně Schmitta, jako představitele kritiky směřující k tomuto ustanovení. V dalším příspěvku *The First Women in Justice of the Republic of Latvia (1918–1940)* se Sanita Osipova věnuje problematice právnického vzdělání žen a jejich možnostmi výkonu soudcovského povolání v Lotyšské republice. Až do vzniku republiky v roce 1918 byly ženy prakticky vyloučeny ze studia práva a práce v justici. Autorka ukazuje, jak byla tato cesta v meziválečném období složitá. K ústavněprávní problematice se vrací Ondřej Preuss studií *Alois Rašín, Československo a moc ustavující*, v níž sleduje Rašínovu úlohu nejen při samotném vzniku státu, ale i z pohledu tvorby ústavního dokumentu. Lenka Martincová se ve své práci *Boj o zachovanie koakvizície v medzivojnovom Československu* rovněž zabývá meziválečným obdobím, a to z pohledu občanského práva, zejména s ohledem na majetkové vztahy mezi manžely. Zatímco na území českých zemí byla právní úprava v této oblasti založena na dispozitivně platném právním systému odděleného jmění manželů, na území Slovenska a Podkarpatské Rusi vedle sebe fungovaly dva dispozitivní systémy, a to systém odděleného jmění a systém spoluvlastnictví, které byly odvozeny od předchozího stavovského uspořádání společnosti. Na ústavněprávní problematiku, tentokrát v zámoří, se zaměřuje také Radim Seltenreich prací *Proces postupné inkorporace Listiny práv na státní úrovni ve Spojených státech amerických do konce 60. let 20. století*.

Na tyto články navazují velice zdařilé příspěvky zařazené do studentské sekce z pera studentů magisterského studia (Martin Nedvěd) a doktorského studia (Sylvie Grulichová a Martina Míková). V materiálech nalezneme zajímavou pramennou edici z pera Pavla Krafla *Založení oltáře sv. Kříže v katedrálním kostele v Litomyšli ve světle notářského instrumentu z roku 1417*, jejímž cílem je představit tyto významné listiny. Závěrem jsou do čísla zařazeny recenze zajímavých publikací, které byly nedávno publikované.

Přeji Vám zajímavé čtení!

Petra Skřejpková

doi: 10.14712/2464689X.2024.11